GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămită.

Nr. 282. Vinerĭ, 20 Decemvre st. v. 1885.

Nou abonamentŭ la „Gazeta Transilvaniei“.

Cu 1 Ianuariu 1886 st. v., se începe **unŭ nou abonamentŭ**, la care invitămŭ pe toțĭ onorații amicĭ și sprijinitorĭ ai fóiei nóstre.

Prețulŭ Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ **3 fl.**
„ șése „ **6** „
„ unŭ anŭ **12** „

Pentru România și străinătate:

pe trei lunĭ **10 francĭ**
„ șése „ **20** „
„ unŭ anŭ **40** „

Rugămŭ pe domnii abonențĭ, ca sĕ bine-voiască a-șĭ reînoi de cu vreme abonamentulŭ, ca sĕ nu se întrerupă espedițiunea ḍiarului.

Domnii ce se vorŭ aboná din nou sĕ binevoéscă a scrie adresa lămurită și a arĕta și posta ultimă.

«Administrațiunea».

Brașovŭ, 19 Decemvre 1885.

Tabla regéscă (curtea de apelŭ) din Têrgulŭ-Mureșului a judecatŭ ḍilele acestea două delicte politice: afacerea advocatului Pațița din Alba-Iulia și a învĕțătorului românŭ din Clușiu. Pe celŭ din urmă l'a achitatŭ, ér pe celălaltŭ l'a condamnatŭ Tabla reg. la o amendă în banĭ de 150 florinĭ.

Scimŭ că prima instanță, judecătoria de cercŭ din Alba-Iulia, a fostŭ condamnatŭ pe advocatulŭ Rubinŭ Pațița la arestŭ de 6 sĕptĕmânĭ, pentru că primindŭ cu posta 20 de esemplare din romanulŭ originalŭ „Horea“, apărutŭ în Iașĭ, a vêndutŭ 17 esemplare din acestŭ opŭ „de cuprinsŭ dușmănosŭ patriei.“

Amŭ arĕtatŭ îndată după ce s'a publicatŭ acéstă sentință, împreună cu motivele ei, că mai alesŭ nu s'a pututŭ dovedi réua intențiune a advocatului Pațița, nu s'a doveditŭ nicĭ că cartea a fostŭ oprită, nicĭ că cuprinsulŭ ei e în adevĕrŭ vrăjmașŭ statului. Amŭ accentuatŭ cu acea ocasiune tendențiositatea, ce amŭ aflat'o în împrejurarea, că judele din Alba-Iulia a alesŭ pedépsa cea mai aspră pentru d-lŭ Pațița și n'a făcutŭ întrebuințare de împuternicirea ce i-o da legea ca sĕ-i prefacă măcarŭ pedépsa arestului în pedépsă bănéscă.

Curtea de apelŭ a fostŭ mai umană decâtŭ judecătorulŭ din Alba-Iulia, și a schimbatŭ pedépsa de arestŭ în pedépsă bănéscă; dér fost-a și mai dréptă tabla regéscă?

Ne pare rĕu, că trebue sĕ negămŭ acésta. Amŭ fi așteptatŭ cu dreptŭ cuvêntŭ, ca tribunalulŭ superiorŭ din țéră sĕ nu se lase a fi influințatŭ nicĭ măcarŭ unŭ singurŭ momentŭ de curentulŭ vrăjmașŭ nației românescĭ, a căruia victimă e și advocatulŭ Pațița. Unde este réua intențiune a acestuia? Prin aceea c'a împărțitŭ câteva esemplare unorŭ școlarĭ ca sĕ le cetéscă în órele libere, ce a pĕcătuitŭ? unde rĕmâne dovada caracterului primejdiosŭ alŭ opului?

Scimŭ, că „Istoria revoluției lui Horia“ a fostŭ concésă, chiarŭ din partea ministeriului, în urma reclamărilorŭ autorului ei. Romanulŭ „Horea“ e scrisŭ pe basa documentelorŭ din acéstă istoriă. Ce periculŭ putea elŭ dér cuprinde pentru statulŭ ungarŭ? Nu este îngrozitorŭ lucru a pedepsi pe unŭ cetățeanŭ, cu purtare nepătată, cu-o amendă atâtŭ de mare, pentru că a vêndutŭ bona fide câteva esemplare din acelŭ opŭ?

Amŭ dori sĕ avemŭ întréga sentință a tablei regescĭ, pentru ca sĕ n. putemŭ da părerea asupra ei, în deplină cunoscință de causă. Dacă însĕ Tabla a creḍutŭ, că trebue sé facă o concesiune curentului predomnitorŭ, prin condamnarea memorată, atuncĭ nu și-a ajunsŭ scopulŭ. Cei ce mereu strigă în contra Românilorŭ nu suntŭ mulțămițĭ nicĭ cu pedépsa de 150 fl. dată advocatului Pațița, ei susținŭ, că acésta este prea ușóră pentru elŭ, și facŭ imputărĭ tribunalelorŭ, pentru că nu urmărescŭ cu mai mare severitate totŭ ce se petrece în sînulŭ națiunei nóstre, pentru că orĭ ce ar face séu ar scrie unŭ Românŭ pentru nația sa, este declaratŭ de periculosŭ statului.

Speramŭ, că Curia, supremulŭ tribunalŭ se va sustrage tuturorŭ acestorŭ împutărĭ, achitândŭ cu totulŭ pentru acusatŭ, așa precum cere dreptatea.

Din peninsula balcanică.

Belgradŭ, 29 Decemvre. Două companii de voluntarĭ bulgarĭ, rĕmașĭ în localitățile de la graniță, și autoritățile bulgare au constrinsŭ poporațiunea sĕ facă servicii de transportŭ. Unŭ despărțĕmĕntŭ de voluntarĭ sêrbĭ va ocupa mâne Pirotulŭ, ca sĕ curețe teritoriulŭ sêrbescŭ de inimicŭ. — Scirea dată din isvorŭ bulgarŭ despre o luptă a trupelorŭ sêrbescĭ cu unŭ escadronŭ de gendarmĭ bulgarĭ cu ocasiunea ocupării Pirotului se desminte oficialŭ. Din contră trupele bulgare au rĕmasŭ în Pirotŭ peste timpulŭ fixatŭ, dér la provocarea autoritățilorŭ sêrbescĭ s'au retrasŭ.

Pirotŭ, 29 Decemvre. Abia acum se cunoscŭ amĕrunte înfiorătóre despre *jafurile Bulgarilorŭ*. Intre alții, doi Cehĭ, dr. Valenta și farmacistulŭ Syrucek au fostŭ totalŭ jăfuițĭ, deși mai 'nainte prințulŭ Alexandru locuise la celŭ dinteiu. Mobilele lui Valenta și alte obiecte au fostŭ totalŭ nimicite.

Belgradŭ, 29 Decemvre. Aspectulŭ Pirotului e din cele mai triste, pare că arŭ fi popositŭ în elŭ cete de Cerchezĭ sĕlbaticĭ. Pe lângă jăfuirea interiorului caselorŭ, au spartŭ ferestrele, au stricatŭ ușile și sobele. Unele case au arsŭ cu totulŭ, altele au fostŭ distruse. Clopotele din biserici s'au luatŭ josŭ și diferite obiecte din bisericĭ au dispărutŭ. Din spitale s'au luatŭ paturĭ, rufe ș. a. și archivele tuturorŭ autoritățilorŭ sêrbescĭ s'au arsŭ. Prințulŭ Alexandru a dăruitŭ 5000 fr. pentru sĕracii Pirotului. Unŭ străinŭ de distincțiune, care a călĕtoritŭ dela Sofia la Nișŭ, spune, că dela Slivnița până la Pirotŭ zacŭ jurŭ împrejurŭ ómenĭ și caĭ morțĭ, pe când în Serbia dela Pirotŭ încolo nu se vede nicĭ unŭ cadavru. Ambulanța englesă de pe lângă rănițiĭ sêrbĭ încă s'a plânsŭ contra Bulgarilorŭ.

Petersburgŭ, 29 Decemvre. (Scirea „Pol. Corr.“) In opiniunea publică a Rusiei ca și în diplomație domnesce convingerea, că cestiunea bulgară se va resolva fără complicațiunĭ. Aspirațiunile poporului bulgarŭ se vorŭ aduce în armoniă, dacă nu cu spiritulŭ, celŭ puținŭ cu litera tractatului din Berlinŭ. Ținerea unui congresŭ se consideră în Petersburgŭ ca nemotivată.

Constantinopolŭ, 29 Decemvre. (Scirea „Pol. Corr.“) In cercurile dătătóre de tonŭ de aicea se consideră ca nemotivată îngrijirea esprimată, că concediarea maselorŭ de trupe grămădite la granițele turcescĭ ar avea ca urmare neplăcerĭ. Din contră s'a constatatŭ, că după terminarea rĕsboiului ruso-turcŭ s'au concediatŭ 300,000 de ómenĭ fără sĕ se fi întêmplatŭ ceva.

Bulgaria își încuartiréză oștirea sa de 77,000 de ómenĭ în diferite orașe ale Bulgariei, care va sta sub arme în totŭ timpulŭ câtŭ va dura armistițiulŭ. Cu ḍece ḍile înainte de espirarea armistițiului, amêndouĕ armatele beligerante își vorŭ reocupa posițiunile, dacă diplomația europénă nu va puté cumva aduce la cale o definitivă împĕcare.

Regenții celorŭ două state balcanice se vorŭ duce, după cum se vorbesce, pe la protectorii lorŭ mai marĭ și mai puternicĭ, ca sĕ céră sfatŭ. Prințulŭ *Alexandru* se ḍice, că va merge la Constantinopolŭ, dér e o puternică fracțiune, care vrea sĕ mérgă prințulŭ la *Petersburgŭ*. In fruntea acestei fracțiunĭ se află *Zancov* și *Stoilov*, acestŭ din urmă unŭ favoritŭ alŭ prințului *Caravelov* însĕ lucréză pentru o înțelegere separată cu Pórta. In totŭ casulŭ, se constată o mișcare puternică în favórea Rusiei. Părerea generală în Sofia e, că joculŭ armelorŭ va începe în anulŭ viitorŭ cu mai mare furiă.

Pregătirĭ de rĕsboiu.

„Glas Carnagorca“ dela 20 Decemvre publică o corespondență din Plevlje, care raportéză despre marĭ și grabnice pregătirĭ de rĕsboiu din partea Austro-Ungariei. Intre altele scrie corespondentulŭ:

»In orașulŭ nostru e cunoscutŭ tuturora, că din partea Austro-Ungariei se facŭ neîntreruptŭ pregătirĭ de rĕsboiu. Trupe sosescŭ mereu, și încă în marĭ cete. Provisiunĭ și munițiune se încarcă ḍi și nópte neîntreruptŭ. Locuințele soldațilorŭ suntŭ pline, și trebue luatŭ în considerare, că aci se află vr'o 30 de barace, ce le-a construitŭ Austro Ungaria în acestĭ șése anĭ și în care se potŭ adăpostĭ 12,000 de ómenĭ. Tóte aceste locurĭ de adăpostire suntŭ umplute cu trupe și încă totŭ nu suntŭ destule adăposturile. In orașŭ se caută mereu case și nu se uită la prețŭ, ci plătescŭ chirii scumpe și altele.«

„Fremdenblatt“ desminte însĕ acéstă scire, ḍicêndŭ că în Plevlje și peste totŭ în sangeaculŭ Novi-Bazarŭ trupele nu s'au sporitŭ. Contingentulŭ de trupe din acestŭ anŭ a sositŭ acolo, dar în acelașĭ numĕrŭ s'au concediatŭ soldații mai vechĭ în serviciu.

IULES GRÉVY.

Cetimŭ în „N. fr. Presse« de Marțĭ:

In 28 Decemvre st. n. s'a întrunitŭ în Versailles congresulŭ amêndurorŭ parlamentelorŭ francese spre a alege unŭ nou președinte alŭ republicei. Congresulŭ electivŭ ș'a îndeplinitŭ gréua și delicata sa misiune într'unŭ modŭ strălucitŭ, pentru că a alesŭ din nou pe alțĭ șépte anĭ, de capŭ alŭ republicei, pe fostulŭ președinte Iuliu Grévy, care din 589 de voturĭ a căpĕtatŭ 457. Servesce numai spre onórea congresului, că pe lângă tóte scisiunile republicanilorŭ, în momentulŭ decisivŭ ei se ridicară peste pasiunile partidelorŭ și încredințară din nou destinele Franciei acelui bărbatŭ moderatŭ și înțeleptŭ, care în decursŭ de șépte anĭ a sciutŭ sĕ ferésca Francia de aventurĭ și sĕ susțină cu sfințeniă ordinea și pacea internă.

Nu ambițiunea deșértă a fostŭ, care a îndemnatŭ pe bĕtrânulŭ bărbatŭ sĕ candideze din nou pentru gréua sarcină, ci numai binele și fericirea Franciei l'au înduplecatŭ pe Grévy, ca érăși sĕ iea asupra umerilorŭ sĕi gréua sarcină, ca cu înțelepciunea și cu autoritatea sa, sĕ scótă patria sa din situațiunea acésta gravă și sĕ facă prin calitățile sale eminente sĕ se consolideze republica. După victoria electorală dela 4 Oct. monarchiștii nu mai făceau nicĭ unŭ secretŭ din aceea, că îndată ce vorŭ câștiga maioritate, vorŭ alege ca președinte alŭ republicei pe ducele de Aumale. Acuma bĕtrânulŭ Grévy le-au trasŭ monarchiștilorŭ o dungă peste socotélă, punêndu-și candidatura. Grévy, în decursulŭ celorŭ șépte anĭ câtŭ a fostŭ președinte, a impusŭ tuturorŭ prin moderațiunea, înțelepciunea și prin caracterulŭ sĕu nepătatŭ, precum și prin tactulŭ sĕu celŭ finŭ și prin cunoscințele sale cele profunde de ómenĭ. Elŭ a sciutŭ totdéuna sĕ păzéscă cu religiositate formele constituționale, sĕ lase lucrurile sĕ se desvólteze în modŭ naturalŭ și numai atuncĭ se intervină, când vedea, că lu-

crurile sĕ depărtéză din văgaşulŭ celŭ naturalŭ şi a sciutŭ sĕ trécă prin împrejurărĭ, care pe altŭ omŭ l'ar aduce la desperaţiune. Elŭ îşĭ câştigă mare stimă şi véḑă personală şi în momente grave, cum a fostŭ acela după mórtea lui Gambetta şi după demisionarea lui Ferry sciŭ sĕ descurce nodurile situaţiunii încurcate parlamentare. Nicĭodată în cei şépte anĭ de ḑile, câtŭ a fostŭ Grévy preşedinte, Francia nu s'a simţitŭ orĭ de câte orĭ s'a schimbatŭ guvernulŭ, ca şi când ar fi orfană, séu, după cum ḑiceau monarchiştii, că ar fi ajunsŭ la marginea prăpastiei. A avutŭ în totdéuna convicţiunea, că Francia neîncetatŭ va fi guvernată constituţionalŭ şi că în tóte împrejurările voinţa naţională ve fi respectată, chiar şi când ar apuca într'o direcţiune greşită. Póte lumea sĕ ridă de Grévy, că se pórtă fórte simplu, că este fórte cruţătorŭ, aşa că cruţarea lui póte sĕ trécă de sgârcenie. A fostŭ tare de lipsă pentru Francia unŭ omŭ ca Grévy. Ómenii serioşĭ din sînulŭ naţiunii francese laudă acestea virtuţĭ ale capului republicei, ba elŭ prin purtarea sa a storsŭ chiar admiraţiunea capetelorŭ încoronate. Grévy ca preşedinte a rĕmasŭ totŭ acela din 30 Ianuarie 1879 până în ḑiua de astăḑĭ. Şi astăḑĭ putemŭ sĕ numimŭ pe Grévy totŭ aşa, după cum l'a numitŭ Gambetta, după ce fù alesŭ preşedinte: Cetăţeanulŭ celŭ mare, bărbatulŭ de statŭ, pe care l'a alesŭ preşedinte de bună voiă representanţa ţĕrii, unde ilŭ însoţesce aprobarea neresistibilă a Franciei, nestrămutata credinţă a parlamentului şi stima lumii.

Gambetta căuta sĕ 'şĭ câştige o preponderanţă, séu mai bine ḑisŭ, sĕ supună pe Grévy voinţii sale, décă Grévy prin tactulŭ sĕu şi prin apucăturile séle înţelepte, sciŭ sĕ se emancipeze de sub tutoratulŭ lui Gambetta. Mórtea lui Gambetta a fostŭ o mare lovitură pentru republică, pentru că îndată a începutŭ reacţiunea monarchistă sĕ 'şĭ ridice capulŭ, şi între membrii camerei au începutŭ discordiile. Camera căuta pe orice guvernŭ sĕ'lŭ hărţuéscă şi sĕ'lŭ facă imposibilŭ, déră Grévy totdéuna a ţinutŭ republica susŭ şi tare. Francia a luatŭ parte activă la tóte actele internaţionale, atâtŭ în politica europénă, câtŭ şi colonială. Francia sub preşedinţa lui Grévy a făcutŭ marĭ progrese pe calea libertăţii, introducêndŭ reforme salutare şi liberale pe terenulŭ instrucţiunii şi alŭ politicii eclesiastice.

Grévy a vĕḑutŭ totdéuna în modulŭ actualŭ de alegere: scrutiniulŭ de liste, unŭ periculŭ pentru guvernulŭ republicanŭ, de aceea s'a şi opusŭ timpŭ îndelungatŭ acestui modŭ de alegere. Chiar la alegerile din tómna acésta era p'aci sĕ triumfeze monarchiştii.

Sub Grévy a câştigatŭ Francia Tunesia şi Madagascarŭ şi nu ne îndoimŭ că şi cestiunea Tonchinului se va resolva într'unŭ modŭ avantagiosŭ pentru Francia. Grévy, Aristidulŭ francesŭ, după mórtea lui Thiers a urmatŭ în tóte după acestŭ mare bărbatŭ. Numele sĕu nu era aşa de cunoscutŭ ca alŭ predecesorului sĕu déră caracterulŭ celŭ nepătatŭ precum şi hărnicia sa au făcutŭ de astăḑĭ este respectatŭ de tótă lumea. Grévy este republicanŭ cu trupŭ şi cu sufletŭ, déra mai presusŭ de tóte este celŭ mai constituţionalŭ şi va căuta şi de aci încolo sĕ ridice numele şi véḑa Franciei numai prin libertăţile cele mai marĭ constituţionale şi republicane. In persóna lui Grévy ete incomodŭ republicalismulŭ şi adevĕratulŭ constituţionalisŭ.

SCIRILE ḐILEI.

Precum se aude, *Maiestatea Sa* va visita Ardélulŭ cu ocasiunea esercitielorŭ militare dela Turda şi Murĕş-Oşorheiu.

—0—

Cabinetulŭ românŭ s'a constituitŭ sub preşedinţa d-lui *I. C. Brătianu* astfelŭ: D-nu *Ferechide* la externe; d. Eug. *Stătescu* la justiţiă; d. *Nacu* la finance; d. *Stolojanu* la agricultură, comerţŭ, industriă şi domenii; d. *Radu Mihaiu* la lucrărĭ publice; d. generalŭ *Fălcoianu* la rĕsboiu; d. Ioanŭ *Brătianu* la interne; d. M. *Sturza* la culte şi instrucţiune.

—0—

Ni se scrie din *Tirimia mare*, de lângă M.-Oşorheiu, cu data 23 Decemvre n.: „Situaţiunea poporului în părţile nóstre e cu totulŭ desperată. Sĕrăcia e peste mĕsură mare, căcĭ în anulŭ 1884 cucuruḑulŭ (păpuşoiulŭ) nu s'a coptŭ, ér în véra anului acestuia o grindină de mărimea ouĕlorŭ de găină a nimicitŭ nu numai cucuruḑulŭ, ci chiar şi grânele, ce erau cópte, ba în parte chiar şi secerate şi aşeḑate pe câmpŭ în claĭ. In urma acestora potŭ sĕ ḑicŭ, că nu este familiă care sĕ nu trăéscă numai din cumpĕratŭ; însĕ cumpĕrarea este fórte grea, căcĭ nefiindŭ târgŭ pentru fructele nóstre economice, nĭ s'a luatŭ mai tótă posibilitatea de a face banĭ. Dărĭ grele, nĕcazĭ multe şi poverĭ ne mai suportabile pe umerii bietului poporŭ. In faţa acestorŭ stărĭ desperate, îşĭ părăsescŭ bieţii ómenĭ casa şi moşiora lorŭ, se despartŭ de părinţĭ, de fii, de fraţĭ amicĭ şi surorĭ şi iau lumea în capŭ. *Din mica nóstră comună au emigratŭ până acum în România la 30 de capĭ de familii.* O împrejurare ca acésta trebue sĕ inspire grijĭ serióse orĭ căruĭ omŭ cu judecată. Pe lângă acésta ne mai venì şi o altă plagă, căcĭ difterita rănesce inima multorŭ părinţĭ răpindu-le fii dela sînulŭ lorŭ. Vai de noi!« — Şi vai de ţéra, care va avea unŭ guvernŭ ca alŭ d-lui Tisza!

—0—

De câteva sĕptĕmânĭ s'au înarmatŭ cincĭ bataliόne care garnisonéză în diferite raḑe ale corpurilorŭ de armată, cu noulŭ sistemŭ de puscĭ cu magazinŭ, ḑice „Militärzeitung.“ Puşca are oficialŭ numele de »puşca de repetiţiă“ cu camera cam ca a puşcilorŭ prusiane din 1866. Magazinulŭ conţine 5 cartuşe. Cu totulŭ s'au împărţitŭ de probă 1500 de puşcĭ. Până la 20 Iuniu 1886, respectivii comandanţĭ de corpurĭ au sĕ raporteze ministerului de rĕsboiu despre efectulŭ acestorŭ puscĭ.

—0—

In tótă Ungaria graséză *sinuciderile*. E de însemnatŭ, că şinuciḑĕtorii din urmă au fostŭ toţĭ ómenĭ cu órecare posiţiă socială. Aşa în sĕrbătorile Crăciunului în Pesta s'au sĕvĕrşitŭ 5 sinuciderĭ; în Pojonŭ 2; în Seghedinŭ 4; în Timişóra 4; în Oradea mare 3; în Cluşiu 3.

—0—

De vr'o câteva ḑile s'a ivitŭ *colera* şi în *Triestŭ*. Până acum au muritŭ patru inşĭ; poporaţiunea e linişcită cu tóte acestea. Mĕsurile de precauţiune deja s'au luatŭ, atâtŭ în monarchiă, câtŭ şi în alte oraşe maritime ca în Odessa, Veneţia, Atena, Constantinopole şi Marsilia.

—0—

Alaltaerĭ a avutŭ locŭ unŭ duelŭ între d-nii Barbu Stef. (dela Vrancea) şi Al. Djuvara. La primele loviturĭ schimbate, d. Barbu Stef. (dela Vrancea) a fostŭ uşorŭ rănitŭ la braţŭ. Lupta a continuatŭ încă câteva minute până când martorii vĕḑêndŭ obosiţĭ pe combatanţĭ i-au opritŭ.

—0—

»Le Journal de Saint-Petersbourg« anunţă, că d. N. *Creţulescu*, ministrulŭ plenipotenţiarŭ alŭ României pe lângă M. S. Împĕratulŭ Rusiei, a primitŭ ḑilele trecute diploma de membru onorificŭ alŭ Universităţii imperiale din Petersburgŭ.

Deva, 29 Decemvre 1885.

Stimate D-le Redactorŭ! Câtŭ de cumplitŭ terorizéză şoviniştii Maghiarĭ pe însuşĭ conaţionalii lorŭ, se póte deduce şi din împrejurarea, că în timpulŭ din urmă mai tóte afacerile publice, au ajunsŭ pe mâna unorŭ ómenĭ, fără de nicĭ o greutate în viéţa politică şi că în adunările municipale, precum şi în cele ale representaţiunilorŭ orăşenescĭ, maioritatea membrilorŭ preferă a se abţiné şi a lăsa, ca câţĭ-va ómenĭ uşorĭ sĕ decidă cele mai momentóse cause de interesŭ publicŭ, numai din simpla causă, că au vĕḑutŭ, cum că orĭ ce luptă pentru dreptŭ şi dreptate este deşértă. Şoviniştii, prin organele ce le stau la disposiţiune, au curagiulŭ a trage la îndoială cele mai sincere şi cele mai bune şi legale nisuinţe, astfelŭ că ómenii de trébă în locŭ de a întêmpina obiectivitate, suntŭ espuşĭ la suspiţionărĭ şi în cele din urmă, resultatulŭ e totŭ acela, ce vorŭ şoviniştii, fiindcă suntŭ sprijiniţĭ de susŭ, prin urmare tótă lupta constituţională devine ilusoriă.

Étă cum se póte esplica causa, pentru care din 600 representanţĭ municipalĭ şi 80 orăşenescĭ, în adunărĭ generale abia se înfăţişéză 20—25 şi 10—20 de membri şi aceia apoi decidŭ cum vreau şi ce vreau.

Da, căcĭ décă se şi află icĭ şi colo câte unŭ Maghiarŭ seriosŭ, justŭ, conciliantŭ şi ecvitabilŭ, care în casurĭ concrete îi face atenţĭ pe conaţionalii sĕi, că nu este bine, justŭ şi oportunŭ a viola sĕmţulŭ celorŭ cu carĭ au trăitŭ şi au sĕ trăiéscă, acela devine suspiţionatŭ şi huiduitŭ până când séu sĕ dă plainicŭ, séu sĕ retrage de bună voiă din luptă, ca sĕ nu deviă urgisitŭ în publicŭ înaintea acelora, carĭ nu cunoscŭ împrejurările.

Astfelŭ este fórte naturalŭ, că lupta puţinilorŭ Românĭ este îndoitŭ de grea ér resultatulŭ luptelorŭ se póte prevedé uşorŭ. De când cu născocirea „ideii de statŭ maghiarŭ.“ şoviniştii au câştigatŭ unŭ terĕmŭ, o bastilă şi mai sigură. Unde dreptatea e aşa de învederată cum ai prinde-o cu mâna, acolo se folosesce arma cea mai din urmă, arma ideii de statŭ maghiarŭ şi victoria şoviniştilorŭ e mai multŭ ca sigură faţă cu acelŭ argumentŭ amuţescŭ tóte argumentele şi şoviniştii reesŭ învingătorĭ.

Décă însĕ arma „ideii de statŭ maghiarŭ“ s'ar folosi numai în luptele din regiunile mai înalte şi de ómenĭ cu trecere şi despre carĭ cu totŭ dreptulŭ poţĭ presupune, că pricepŭ însemnătatea acelei „ideĭ,“ — atuncĭ ai mai ḑice, ce ai mai ḑice, — dér când veḑi şi auḑĭ, cum aḑi şi copii de scólă şi câţĭ semidocţĭ se folosescŭ de acea espresiune, — când eştĭ în strimtórea d'a nu mai scăpa de „ideea de statŭ maghiarŭ“ nicĭ pe stradă, nicĭ în locurĭ publice de repausŭ şi nicĭ în discusiunĭ juridice şi de administraţiune, când adecă ai de a face, cu lucrurĭ şi treburĭ de tóte ḑilele, când „ideea de statŭ maghiarŭ a devenitŭ atâtŭ de vulgarisată în câtŭ aḑĭ mâne şi şăgârţii (învĕţăceii) de pantofari servitórele în conversaţiunile lorŭ vorŭ desbate „idea statŭ maghiarŭ,“ când toţĭ şi tóte resuflă numai de id acésta atuncì este evidentŭ, că la noi în ţéră graséză bólă cumplită, care va avé urmărĭ póte fórte tri odată.

Ca sĕ vĕ arĕtŭ, cum a ajunsŭ „idea de statŭ m ghiarŭ“ acuma şi în desbaterile adunării generale a r presentaţiunei orăşenescĭ din Deva, nu am decâtŭ sĕ raportezŭ pe scurtŭ despre decursulŭ adunării de erĭ.

(Va urmă.)

Principiele şi politica „Tribunei“.

• Pentru ca şi cetitorii noştri sĕ afle, carĭ su principiele şi care este politica „Tribunei,“ p nemŭ sub ochii lorŭ unulŭ din cei mai próspe articulĭ ai acestei foi, asupra căruia vomŭ reve cu deamĕruntulŭ.

In Nr. 285 dela 2 (14) Decemvre „Tribuna cercetéză legătura ce esistă între o enunţiare lui „Pester Lloyd“ despre reforma adminis tivă şi între declararea d-lui Brătianu cu privi la espulsaţĭ. In urma stărei nesuferite de ai — ḑice ea — au emigratŭ mulţĭ în Români şi este lucru fórte firescŭ că aceştia propagă acol mânia lorŭ şi îşĭ dau silinţa sĕ influinţeze p litica ţĕrii în sensŭ antimaghiarŭ. „Noi n'am aprobatŭ nicĭodată asemenĭ silinţe“ ḑice „Tribuna şi apoi continuă aşa:

Este de sine înţelesŭ, că prin acésta ne-amŭ pus în conflictŭ cu unii dintre fraţii nostri emigraţĭ în Ro mânia, ba chiarŭ şi cu o parte mai mică a publicul nostru de aicĭ. Ne-a părutŭ fórte rĕu de acésta, dé nu ne putémŭ abate dela programulŭ nostru, în car amŭ luatŭ angageamentulŭ de a combate pe toţĭ cei c ar voi sĕ propage între Românĭ tendenţe, care compromitŭ buna reputaţiune a poporului românŭ.

Er reflectarea la ajutorulŭ unui statŭ vecinŭ in déză o asemenea tendinţă.

Şi din mijloculŭ fraţilorŭ nostri emigraţĭ se propag chiarŭ şi alte tendenţe de felulŭ acesta.

Erau între dênşii unii, carĭ credéu, că folosindu-s de relaţiunile intime, pe carĭ le au cu rudele şi cu amici lorŭ de aicĭ, vorŭ puté produce între noi o mişcar destulŭ de puternică, pentru ca sĕ facemŭ încercarea d a respinge totŭ prin violenţă violenţa ce ni se face.

Spre a propaga spiritulŭ acesta, au profitatŭ d aniversarea rĕscólei dela 1784. Eramŭ şi noi pĕtrunş de importanţa, pe care a avut'o acea rĕscólă în istori nóstră şi doriamŭ sĕ se serbeze centenarulŭ ei. nu îns pentru ca sĕ propagămŭ între Românĭ pornirea de face şi ei astăḑĭ, cum au făcutŭ părinţii lorŭ acum sută de anĭ, ci pentru ca sĕ ne aducemŭ cu toţii amint de miseria, din care ne-amŭ ridicatŭ, de greutăţile pri care amŭ trecutŭ, sĕ ne dămŭ sémă, câtŭ de primejdios este a da cursŭ liberŭ pornirilorŭ duşmănóse şi sĕ binecuvêntămŭ memoria bărbaţilorŭ, carĭ au statŭ în frunte acelei triste mişcărĭ, dér au fostŭ prea slabĭ spre a puté stăpânì massele turburate şi au căḑutŭ jertfă greutăţilor timpului lorŭ.

Binecuvêntândŭ dér memoria celorŭ jertfiţĭ, amŭ accentuatŭ cu totŭ adinsulŭ, că **dreptate s'a făcutŭ** prin jertfirea lorŭ.

Mai mulţĭ s'au indignatŭ în faţa acestei mărturisiri făcute de noi.

Ne-a părutŭ fórte rĕu, dér astăḑĭ, pe la finele secolului XIX şi în mijloculŭ Europei nu putemŭ admite, că nu se face dreptate, când se esecută la porunca puterii legalŭ instituite toţĭ aceia, carĭ rĕstórnă ordinea legală. Dreptate s'a făcutŭ, când s'au pusŭ în furcĭ cei 13 martirĭ ai Maghiarilorŭ la Aradŭ: acésta le place tuturorŭ Românilorŭ sĕ o admită. Dreptate s'a făcutŭ şi atuncĭ, căcĭ a fostŭ esecutatŭ Horia şi Cloşca: şi acésta trebue sĕ o admitemŭ cu toţii. Ne-amŭ compromite în faţa lumii moderne, décă n'amŭ admite o; mai multŭ, am fi trădătorĭ faţă cu némulŭ nostru, décă am lăsa sĕ străbată în massele poporului convingerea, că şi aşa se potŭ resolva conflictele sociale, cum Horia şi Cloşca au voitŭ sĕ le resólve. Românulŭ trebue sĕ scie bine, că **acela, care se ridică contra ordinii legalŭ stabilite, trebue sĕ se fi împăcatŭ cu gândul, că orĭ învinge, orĭ móre în furcĭ.**

Şi décă se găsiau cu tóte aceste între noi ómenĭ, carĭ se încumĕtau a propaga spiritulŭ revoluţionarŭ, trebuia sĕ presupunemŭ, că ei suntŭ ómenĭ în tótă puterea cuvêntului, carĭ s'au împăcatŭ cu gândulŭ acesta şi suntŭ gata sĕ priméscă tóte consecuenţele încumĕtării lorŭ. Când au rĕspânditŭ dér proclamaţiunĭ, prin care ne chiamă la luptă contra ordinei legale cu dinamita, cu omorulŭ şi cu incendiulŭ, ei trebuiau sĕ scie, că orĭ isbutescŭ, orĭ are sĕ-i ajungă mâna dreptăţii.

Amŭ fostŭ cu tóte aceste fórte uimiţĭ, când ne-a sositŭ scirea, că guvernulŭ României i-a lovitŭ cu cea mai aspră dintre tóte mĕsurile, de care póte fi lovitŭ unŭ Românŭ. Cu atâtŭ mai mare ne era uimirea, când amŭ găsitŭ în lista espulsaţilorŭ şi pe unii, carĭ sciamŭ cu tótă positivitatea, că nu au luatŭ parte la lucrarea iredentistă, ba o combătéu din rĕsputerĭ. Mĕsura era însĕ luată de unŭ guvernŭ, în fruntea căruia stetea d. Ioanŭ Brătianu, care a purtatŭ unŭ rĕsboiu, fără ca sĕ fi luatŭ o singură mĕsură escepţională: pe acestŭ om trebuia sĕ-lŭ dóră şi pe elŭ mĕsura, pe care o ia, acest omŭ trebuia sĕ prevéḑă ceva, trebuia sĕ aibă cuvinte fórte puternice de a fi atâtŭ de neînduratŭ acum, în timpŭ de pace. Şi de aceea amŭ aprobatŭ mĕsura, prin care se salva buna reputaţiune a némului nostru.

Mulţĭ dintre fraţii noştri de preste Carpaţĭ, ba chiar şi unii dintre cei de aicĭ s'au indignatŭ în faţa acestei aprobărĭ.

Ne-a părutŭ fórte rĕu, dar nu putémŭ şi nu putemŭ admite, că se póte ca cineva sĕ provóce în mijloculŭ Românilorŭ la omorŭ şi la încendiu, fără ca sĕ fie respinsŭ şi pedepsitŭ.

Noi luămŭ programulŭ nostru în seriosŭ şi nu ne abatemŭ dela elŭ.

De sigurŭ însĕ, că luămŭ prin acésta şi unŭ angageamentŭ fórte greu.

Cestiunea e fórte clarŭ pusă: orĭ este orĭ nu este cu putinţă, ca prin bună învoială sĕ ajungemŭ la resolverea conflictului dintre noi şi Maghiarĭ.

Noi susţinemŭ că este cu putinţă. N'avemŭ decâtŭ sĕ ne unimŭ cu toţii, sĕ ne afirmămŭ cu tótă hotărîrea şi sĕ aşteptămŭ o situaţiune priinciósă pentru noi, in care forţa împregiurărilorŭ îi va silì pe Maghiarĭ sĕ caute prietenia nóstră şi sĕ şĭ-o câştige cu preţulŭ cuvenitŭ.

Aicĭ trebue sĕ nisuimŭ, aicĭ trebue sĕ ajungemŭ, şi décă nu vomŭ ajunge aicĭ, suntemŭ compromişĭ, suntemŭ politicesce morţĭ şi vine rîndulŭ acelora, carĭ susţinŭ că numai prin vĕrsarea de sânge, precum ḑice Kossuth, se póte resolva conflictulŭ dintre noi şi Maghiarĭ.

Analogŭ cu angageamentulŭ, pe care l'amŭ luatŭ noi, e şi acela, pe care l'a primitŭ faţă cu poporulŭ românŭ d-lŭ Ioanŭ Brătianu, când a luatŭ mĕsura de expulsare. Prea bine a făcutŭ, când i-a expulsatŭ pe „irredentiştĭ", dér prin acéstă espulsare causele „irredentismului" n'au fostŭ înlăturate, bóla socială alŭ cărei simptomŭ era proclamaţiunea, nu a fostŭ vindecată, „irredentismulŭ" elŭ insuşĭ nu a fostŭ alungatŭ din inimile junimii române.

Nu póte sĕ vindece d-lŭ I. Brătianu acésta, nu póte inlătura causele »irredentismului«, nu póte sĕ ne ajute nouĕ nimicŭ, căcĭ nu vree şi nu trebue sĕ se amestece în trebile nóstre.

Dér ceva póte d-lŭ I. Brătianu şi ceea ce póte e şi datorŭ a face: sĕ spună adevĕrulŭ, *pretutindenea*, unde se cuvine şi *totdéuna*, când i se dă ocasiune.

Acéstă datorie 'şĭ a împlinit-o d-lŭ I. Brătianu rĕspunḑêndŭ la interpelaţiunea ce i s'a făcutŭ.

„Am expulsatŭ, — a ḑisŭ d-sa, — pe autorii proclamaţiunii, pentru ca sĕ scutescŭ pe fraţii lorŭ rĕmaşĭ acasă, carĭ suferŭ persecuţiunĭ".

Acéstă mărturisire supĕră cercurile, pe care le representă „Pester Lloyd" şi le supĕră mai alesŭ astăḑĭ când e vorba de introducerea unei reforme, care îi dă guvernului noue mijlóce spre a ne persecuta.

Acésta e legătura dintre noua organisare administrativă şi enunciaţiunea făcută de d-lŭ I. Brătianu, „omulŭ cu multŭ tactŭ politicŭ".

Da! suntemŭ persecutaţĭ, încâtŭ nu e minune, că mulţĭ dintre Românĭ se indignéză, când ne vĕdŭ propagândŭ spiritulŭ de ordine şi alipirea către tronŭ.

Nu mai vorbimŭ de pretecstele ce ni se caută spre a ne bănui şi trage în judecată, nu mai vorbimŭ de bieţii preoţĭ puşĭ în lanţurĭ şi duşĭ cale lungă spre a fi aruncaţĭ în temniţe alăturea cu făcĕtorii de rele, nu vorbimŭ de alţii, ci chiar de noi înşine, carĭ amŭ combătutŭ fără de nicĭ o reservă tendentele de resvrĕtire, de noi, carĭ ne-amŭ pusŭ atâtŭ de adeseorĭ în conflictŭ cu unii dintre fraţii noştri, pentru că condamnamŭ aceste tendenţe, chiar noi amŭ fostŭ persecutaţĭ.

Pressa maghiară întrégă a tăbărîtŭ asupra nóstră identificându-ne cu „irredentiştii", pe carĭ îi combăteamŭ, ḑiăre din Cluşiu au avutŭ chiar neruşinarea de a afirma, că proclamaţiunea s'a făcutŭ şi tipăritŭ aicĭ în Sibiiu, cu literile „Tribunei", la porunca înaltă, procurorulŭ asistatŭ de întréga poliţie a oraşului a statŭ timpŭ de patru césurĭ la institutulŭ nostru tipograficŭ, făcêndu-ne, ajutatŭ de experţĭ, perchisiţiune, ca sĕ găséscă literele, cu care s'a tipăritŭ „proclamaţiunea".

Tóte acestea acum, sub actualulŭ regimŭ: creată odată noua organisaţiune, orĭ câtŭ de corectă ni-ar fi purtarea, guvernulŭ nu va mai avé decâtŭ sĕ voéscă, pentru ca într'o singură óră sĕ ne pună în prepusŭ, sĕ ne dovedéscă, sĕ ne judece şi sĕ ne execute — în interesulŭ ideii de statŭ maghiarŭ.

Apoi — nu ne pasă! — după aceea sĕ vină la rêndŭ aceia, care susţinŭ, că rĕu amŭ pornit-o, când stăruimŭ asupra ordinii legale,

Deocamdată însĕ noi mergemŭ înainte pe calea ce ni-amŭ croitŭ.

Décă Maghiarii vorŭ fi voindŭ orĭ nu sĕ înţelégă sfatulŭ prietenescŭ ce resultă din cuvintele d-lui I. Brătianu, acésta e tréba lorŭ.

Organulŭ oficiosŭ „Pester Lloyd" folosindu-se de espectorările articlului de mai susŭ alŭ „Tribunei", comunică cetitorilorŭ sĕi pe pagina primă, fără de nicĭ o observare prin urmare în modŭ aprobătorŭ următorulŭ estrasŭ:

„Tribuna", ce apare în Sibiiu, reflectéză la unŭ articolŭ publicatŭ în »Pester Lloyd« şi se pronunţă cu ocasiunea acésta asupra reformei administrative proiectate şi asupra discursului ministrului-preşedinte Brătianu, — reprodusŭ şi de noi, — în privinţa *espulsărilorŭ din România*, in următorii terminĭ: Pentru Românĭ e indiferentŭ, — ḑice ḑiarulŭ citatŭ, — cum va fi reforma administrativă; fi-va ea liberală orĭ reacţionară: Românii nu aştéptă nimicŭ dela instituţiunile legale, câtă vreme esistă actualulŭ sistemŭ. — Faţă cu discursulŭ lui Brătianu, numita fóie declară, că póte aproba punctulŭ de vedere alŭ lui Brătianu; căcĭ este faptŭ, că Ardelenii emigraţĭ în România vorŭ sĕ popularizeze acolo ideile revoluţionare; acei Românĭ emigraţĭ urăscŭ până în fundulŭ inimii lorŭ naţiunea maghiară şi instituţiunile ei, cărora au sĕ mulţuméscă că suntŭ pribegĭ. Ḑiarulŭ admite totodată, că aceştĭ malcontenţĭ au fostŭ aceia, carĭ au inscenatŭ serbările pentru Horia şi Cloşca şi carĭ au făcutŭ esperimentulŭ cu proclamaţiunea. Brătianu a procedatŭ dér totŭ corectŭ, când a espulsatŭ aceste elemente din România. Ḑiarulŭ declara în sfârşitŭ, că va rĕmâné şi pe viitorŭ pe terenulŭ legalŭ, fiindcă totŭ mai crede, că în cele din urmă se va împăca conflictulŭ dintre Românĭ şi Maghiarĭ. Decă acésta nu ar reuşi, politica „Tribunei" a făcutŭ fiésco şi vine timpulŭ acelora, carĭ vorŭ sĕ opună violanţă violenţei."

SECŢIUNEA POMOLOGICĂ

a reuniunei economice din comitatulŭ Braşovului.

(Fine.)

Membrii secţiunei împărtăşescŭ esperinţele lorŭ în direcţiunea acésta. Cei mai mulţĭ au făcutŭ mai bune esperinţe cu plantaţiunile de primăvéră decâtŭ cu cele de tómnă. Unii au dobênditŭ fórte bune resultate cu plantaţia de tómnă, numai au esecutatŭ lucrarea prea de timpuriu şi încă au mai acoperitŭ rădĕcinile pomişorului cu aşternutŭ apĕrătorŭ. S'a mai esperiatŭ, că pomişorii aşeḑaţĭ în pământŭ infênatŭ şi humosŭ îşĭ forméză din abundanţă callus şi rădĕcinĭ nouĕ, pe când décă suntŭ aşeḑaţĭ în pământŭ lutosŭ suferŭ fórte tare.— Pe basa împărtăşirilorŭ resp. a esperinţelorŭ făcute, *secţiunea recomandă* în generalŭ între împrejurările nóstre *plantaţia timpuriă de primăvéră*. Pomişorii, după putinţă, suntŭ a se procura tómna şi a se învăli bine. După plantare, primăvéra, în totŭ casulŭ trebue acoperite rădĕcinile cu aşternutŭ, pentru de a apĕra pământulŭ de uscăciune. — Cu tóte acestea este de doritŭ a se mai încerca cu precauţiunea necesară plantaţia de tómnă şi érnă, carea succeḑêndŭ, îşĭ are avantagele sale însemnate.

III. Secretarulŭ referéză despre metodulŭ lui Gaucher: »*cum sĕ potŭ dobêndi în timpŭ scurtŭ trunchĭ de merĭ şi de perĭ înalţĭ, frumoşĭ, puternicĭ, trainicĭ si curênd productivĭ*« Gaucher recomandă spre scopulŭ acesta în prima linie, sĕ grijimŭ a dobândi pociumpĭ (pomişorĭ pădureţĭ) câtŭ se póte de sănĕtoşĭ, trainicĭ şi grabnicĭ în crescere; aceştia sĕ cultivă nenobilitaţĭ după tóte regulile în decursŭ de 3—4 anĭ în scóla de pomĭ, apoi se mută la loculŭ statornicŭ şi aicĭ în decursŭ de alţĭ 2—3 anĭ sĕ aducŭ la unŭ trunchiu înalt, frumosŭ cu o corónă de 4—6 ramurĭ. Numai acuma se nobilitéză altoindu-lŭ în corónă cu soiulŭ doritŭ. — Pomii nobilitaţĭ astfelŭ, s'a doveditŭ după multe esperiinţe, cumcă au în tótă privinţa o desvoltare fórte spornică faţă de toţĭ pomii, cultivaţĭ şi nobilitaţĭ pe cale ordinară.— Nicĭ odată sĕ nu se ţină omulŭ orbişŭ de unŭ soiu anumitŭ sĕ şi-lŭ procure, — pomişorĭ slăbuţĭ, strâmbĭ, bĕtrâniciosĭ; nu poţĭ căpĕta soiulŭ doritŭ în esemplare frumóse şi puternice, atuncĭ mai bine te lasă de soiulŭ favoritŭ şi alege numai pomişorĭ tarĭ şi frumoşĭ de orĭ-ce soiu îţĭ va plăcé, pe aceştia vei altoi apoi mai târḑiu soiulŭ doritŭ. — Secţiunea recomandă acestŭ metódŭ spre deosebită considerare.

IV. Scrierile periodice ale secţiunei pe viitorŭ se vorŭ pune în circulaţiune şi spre scopulŭ acesta se împartŭ membri în grupe. — O fóiă periodică pune la disposiţia membrilorŭ spre cetire C. Schuster.

V. Cestiunea grădinei pomologice se va pune la ordinea ḑilei spre pertractare în şedinţa proximă, care va fi ca totdéuna în a doua Marţĭ din luna viitóre (12 Ianuarie n. 1886) la 4 óre p. m. în casa sfatului.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.)

CLUŞIU 31 Decemvre. — Mai mulţĭ Românĭ de aicĭ înfiinţéză sub firma „*Economulŭ*" unŭ institutŭ de creditŭ şi economii c'unŭ capitalŭ de 50,000 fl. Banca îşĭ va estinde cerculŭ sĕu de activitate mai alesŭ asupra comitatului Cluşiu*).

ARADŬ 31 Decemvre. — In procesulŭ de presă alŭ preotului ortodoxŭ Pera Dimitrievicĭ contra redactorului gazetei din Neoplanta „Srbsko". Lazarŭ Nancicĭ, celŭ din urmă a fostŭ achitatŭ cu unanimitate.

VIENA 31 Decemvre. — Din incidentulŭ iubileului de 25 de anĭ alŭ împĕratului Germaniei ca Rege alŭ Prusiei merge în numele împĕratului Franciscŭ Iosifŭ generalulŭ de cavaleria Koller la Berlinŭ, ducêndŭ cu sine o scrisóre autografă a împĕratului.

PARIS 31 Decemvre. — Freicynet s'a înduplecatŭ a primi formarea cabinetului. In cabinetŭ se ḑice că vorŭ întrá Clemenceau şi Floquet,

PARIS 31 Decemvre. — P'aicĭ s'a lăţitŭ scirea, că Ţarulŭ Rusiei va conferi în curêndŭ prinţului Alexandru alŭ Bulgariei ordinulŭ s-lui George.

BELGRADŬ 31 Decemvre. — Reservele şi a doua chiămare au fostŭ demobilisate. Armata permanentă remâne sub stégŭ.

*) Nu înţelegemŭ de ce ne mai telegraféză biroulŭ de curespondenţe scirĭ, ca acésta, despre carĭ trebue sĕ presupună că le primimŭ noi mai curêndŭ decâtŭ sosescŭ în Pesta. Red.

DIVERSE.

Regina Spaniei. — Despre regina Spaniei, Maria Christina ḑiarele spaniole comunică mai multe date interesante. Bărbatulŭ ei, regele Alfonso, care cu mare delicateţă se purta faţă de ea, nu scăpà nicĭ o ocasiune, ca sĕ presenteze soţia sa, de câte orĭ venì în contactŭ cu supuşii sĕi. La primirea deputaţiunilorŭ politice trebuia sĕ fiă totdéuna de faţă. S'a întêmplatŭ desŭ, că regina cu astfelŭ de ocasiunĭ, preocupată fiindŭ, a vorbitŭ mai multŭ decâtŭ trebuia, lucru naturalŭ însĕ că regele cu o glumă potrivită îndrept ceea ce strica soţia sa. Incetulŭ cu încetulŭ însĕ, regina şĭ-a învĕţatŭ rolulŭ, şi prin rĕspunsurile sale binenimerite, nu arareorĭ a datŭ dovadă despre agerimea minţii sale. Odată se presentà o deputaţiune din Catalonia, care venise sĕ se róge la Maiestatea Sa în interesulŭ politicei comerciale. Regele tocmai atuncĭ vorbea cu senatorulŭ şi poetulŭ Balaquez, când deodată s'a întorsŭ către soţia sa întrebându-o: »Ce opiniune ai despre cestiunea acésta?" — Regina, la aparinţiă cam surprinsă, a datŭ următorulŭ rĕspunsŭ spiritualŭ: „Eu, gândescŭ că tóte întreprinderile trebue protegiate, acéstă favóre sĕ nu fiă numai legislatóre, ci şi morală." In cursulŭ vorbirei a ḑisŭ, că înainte de tóte e datorinţa consumătorilorŭ a protegia industria internă, şi că e nepatrioticŭ a preţui mai pre susŭ marfele strĕine, decâtŭ cele interne. Cu unŭ cuvêntŭ, regina atâtŭ de bine a pătrunsŭ în cunoscinţa raporturilorŭ interne, încâtŭ membrii deputaţiunei rĕmaserĕ uimiţĭ de cunoscinţele şi spusele reginei. „Che mujer!" (Ce muiere) a esclamatŭ conducĕtorulŭ deputaţiunei, când a părăsitŭ sala de audienţă.

***

Regina Christina în adunarea Corteşilorŭ. — Ministeriulŭ spaniolŭ a statoritŭ deja programa jurĕmêntului reginei Christina. Regina se va presenta în sala Corteşilorŭ, unde se vorŭ aduna şi senatorii. Inainte de ce va sosi regina, se va procede la alegerea unui preşedinte. Sala de şedinţă va fi împodobită cu perdele negre tocmai aşa, cum a fostŭ împodobită biserica cu ocasiunea parastasului ţinutŭ întru memoria lui Alfonso XII. Pe de o parte vorŭ asista corpulŭ diplomaticŭ, onoraţiorii şi representanţii pressei. Când întră în sală regina toţĭ senatorii şi deputaţii se ridică, numai preşedintele rĕmâne şeḑêndŭ. Regina se închină înaintea crucei, îşĭ pune mâna pe evangeliu şi ḑice următórele: »Jurŭ înaintea lui Dḑeu şi alŭ evangeliului, că cu credinţă voiu păzi coróna pentru moştenitorĭ şi voiu apĕra constituţiunea şi legile. Dḑĕu sĕ 'mĭ ajute şi sĕ mĕ protégă, de voiu fi credinciósă jurĕmêntului meu, sĕ mĕ ia la răspundere de nu voiu fi!" După aceste se ridică preşedintele şi ḑice: „Trăéscă regina regentă!" Adunarea repetéză cuvintele preşedintelui şi după aceea pe Regenta o petrecŭ până la trăsură toţĭ senatorii şi deputaţii.

BIBLIOGRAFIĂ.

D. profesorŭ gimnasialŭ în Suceava, *S. M. Marian*, adreséză publicului românŭ următorulŭ apelŭ. »Au trecutŭ deja mai mulţĭ anĭ de când, pe lângă multe alte lucrărĭ literare, mĕ ocupŭ şi cu adunarea literaturei poporale române. Şi acuma, după ce mi-a succesŭ a aduna unŭ materialŭ considerabilŭ şi în tótă privinţa fórte interesantŭ, m'am decisŭ a-lŭ scóte pe încetulŭ la lumină, începêndŭ mai ântâiu cu „*Descântecele*". După acestea vorŭ urma succesivŭ *Baladele*, *Doinele*, *Horele*, *Satirele*, *Farmacele*, *Vrăjile*, *Botanica* popor etc. etc. „*Descântecele poporale române*", carĭ s'au pusŭ deja sub tipariu şi în scurt timpŭ vorŭ fi şi tipărite vorŭ forma unŭ tomŭ dela 22—24 cóle, octav micŭ, hârtie frumósă. Preţulŭ unui esemplarŭ dimpreună cu postportulŭ e pentru Astro-Ungaria 2 fl., éră pentru România 5 francĭ. Decĭ sciindŭ că sunteţĭ unŭ mare iubitorŭ alŭ literaturei, nóstre naţionale, îmĭ iau libertatea de-a mĕ adresa prin şirele de faţă către D-Vóstră şi a vĕ ruga sĕ-mĭ daţĭ şi mie binevoitorulŭ D-Vóstră concursŭ şi a îndemna totodată şi pe amicii şi cunoscuţii D-Vóstră de a se abona la acestŭ opŭ. Dela concursulŭ binevoitorŭ alŭ D-Vóstră şi alŭ onor. publicŭ românŭ atêrnă fórte multŭ tipărirea şi celorlalte opurĭ înşirate mai susŭ. Banii de prenumĕraţiune dimpreună cu lista abonaţilorŭ suntŭ de a se trimite celŭ multŭ până la 1 Februarie 1886 la adresa mea: *S. Fl. Marianŭ*, profesorŭ gimnasialŭ în Suceava (Bucovina.)

Cursulu pieţei Braşovŭ
din 31 Decemvre st. n. 1885.

Bancnote românesci	Cump.	8.42	Vênd.	8.48
Argint românesc	»	8.38	»	8.42
Napoleon-d'orĭ	»	9.95	»	9 99
Lire turcescĭ	»	11.26	»	11.36
Imperialĭ	»	10.22	»	10 32
Galbenĭ	»	5.95	»	5.98
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.00	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	123.—	»	123.—
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ		

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.

Redactorŭ responsabilŭ: [illegible]

Cursulŭ la bursa de Viena

din 30 Decemvre st. n. 1885

Rentă de aurŭ 4%	101 25
Rentă de hârtiă 5%	92 50
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	149 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98.40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	126 90
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	110 75
Bonurĭ rurale ungare	103 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	103 00
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	103.00
Bonurĭ cu cl. de sortare	102 50
Bonurĭ rurale transilvane	103 25
Bonurĭ croato-slavone	103.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	118 20
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	123.20
Renta de hărtiă austriacă	83 45
Renta de arg. austr.	83.75
Renta de aurŭ austr.	110.59
Losurile din 1860	139 25
Acțiunile băncei austro-ungare	872 —
Act. băncei de creditŭ ung.	305.00
Act. băncei de creditŭ austr.	299 10
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.97
Napoleon-d'orĭ	9.98
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.95
Londra 10 Livres sterlinge	126.—

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 17 Decemvre st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	87	88
Renta rom. amort (5%)	91	92
» convert. (6%)	83½	84½
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	30	32
Credit fonc. rural (7%)	103	104
» „ „ (5%)	85½	86½
» » urban (7%)	97	98
» » » (6%)	—	—
» » » (5%)	81	81½
Banca națională a României	1180	1200
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
» » » Națională	——	——
Aurŭ contra bilete de banca	16.	17
Bancnote austriace contra aurŭ	2.00	2.04

Fórte ieftinŭ de vêndare

este

o cassă de banĭ

Nr. 4.

de Friedrich Wiese, în piață Nr. 90, I Etagiu, Ușa 6.

3—3.

Numere singuratice à 5 cr. din „Gazeta Transilvaniei" se potŭ cumpĕra în tutungeria lui I. GROSS.

Magazinŭ de haine bărbătescĭ

Totŭ feliulŭ de

haine bărbătescĭ elegantŭ și solidŭ lucrate confecționămŭ în magazinulŭ nostru după comandă și după jurnalele cele mai nouĕ.

Totodată recomandămŭ marele nostru

depositŭ de stofe indigene și strĕine

pentru rocurĭ, pantalonĭ și giletcĭ cu prețurile cele mai eftine și rugămŭ onor. publicŭ a ne onorá cu comande câtŭ mai numeróse.

Cu distinsă stimă
A. Schwarze & Bartha.
Ulița Vămei Nr. 11.

Tarifa anunțurilor și insertiunilor.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. —cr. 6. Pentru inserțiunĭ și reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repețirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repețirĭ de 3— 4 orĭ	10%
„ „ „ 5— 8 „	15%
„ „ „ 9—11 „	20%
„ „ „ 12—15 „	30%
„ „ „ 16—20 „	40%
Dela 20 de repețirĭ în susŭ	50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ și reducerĭ și peste cele însemnate mai susŭ.

Anunțămŭ acelorŭ onorațĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoi a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885, prin urmare potŭ sĕ aibă colecțiunea întrégă.

Administratiunea »Gaz. Trans.«

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	——	7.45	—
Predealŭ (	—	——	12.50	—
Predealŭ (	—	——	1.09	—
Timișŭ	—	——	1.40	—
Brașovŭ (	—	——	2.27	—
Brașovŭ (	6.22	10,51	2.55	—
Feldióra	7.01	11.18	3.38	—
Apatia	7.33	11.36	4.17	—
Agostonfalva	8.01	11.51	4.47	—
Homorodŭ	8.45	12.23	5.42	—
Hașfaleu	10.10	1.19	7.37	—
Sighișóra (	10.29	1.30	8.01	—
Sighișóra (	10.39	1.37	8.21	—
Elisabetopole	11.19	2.05	9 05	—
Mediașŭ	11.54	2.25	9 45	—
Copșa mică	12 12	2.36	10.02	—
Micăsasa	12.56	—	6.20	—
Blașiu	1.30	3.13	6.59	—
Crăciunelŭ	1.45	—	7.15	—
Teiușŭ	2.11	3.40	7.43	—
Aiudŭ	2.55	4.01	8.29	—
Vințulŭ de susŭ	3.17	—	8.55	—
Uióra	3.24	—	9.04	—
Cucerdea	3.31	4.24	9 12	—
Ghirisŭ	4.09	4.49	10 23	—
Apahida	5.36	—	12.32	—
Clușiu (	5.56	5 58	12.59	—
Clușiu (	6.08	6.08	—	8.00
Nedeșdu	6.29	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.45	—	—	8.59
Aghirișŭ	7.00	—	—	9.34
Stana	7.26	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.48	7.14	—	11.04
Ciucia	8.28	7.43	—	12 17
Bucia	8.47	—	—	12.47
Bratca	9.06	—	—	1.21
Rév	9.26	8 22	—	2.05
Mező-Telegd	10 01	8.48	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39
Várad-Velințe	10.30	—	—	3.55
Oradia-mare (	10.37	9.13	—	4.05
Oradia-mare (	10.51	9.18	10.37	—
P. Ladány	12.37	10 31	12 59	—
Szolnok	2.58	12.07	4.45	8.22
Buda-pesta	6 00	2.10	10.05	10.30
Viena (	6.35	2.45	10.50	—
Viena (	3.00	8 00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	7.15	—	—	—
Budapesta	6.47	1 45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.4[illegible]	7.29	9.11	11.4[illegible]
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mező-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriș	—	—	4.0	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeșdu	—	—	4.36	6.24	—
Clușiu (	—	10.0[illegible]	5.05	6.43	—
Clușiu (	12.0[illegible]	10.16	—	7.03	—
Apahida	12 31	—	—	7.26	—
Ghiriș	2 16	11.24	—	8.51	—
Cucerdea (	3.12	11.43	—	9.31	—
Cucerdea (	3 32	11.45	—	9.43	—
Uióra	3.41	—	—	9.51	—
Vințulŭ de susŭ	3.50	—	—	9.58	—
Aiudŭ	4.25	12.08	—	10.24	—
Teiușŭ	4.50	12.22	—	10.44	—
Crăciunelŭ	5.41	—	—	11.28	—
Blașŭ	6.02	12.57	—	11.44	—
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	—
Copșa mică	7.00	1.27	—	12.36	—
Mediașŭ	[illegible]	1.45	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	2.06	—	1.56	6.40
Sigișóra	—	2.31	—	2.34	7.20
Hașfaleu	—	2.50	—	3.02	8.01
Homorod	—	3.48	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	4.19	—	5 30	11.02
Apatia	—	4.34	—	6.03	11.3
Feldióra	—	4.53	—	6.35	12.14
Brașovŭ (	—	5.20	—	7.14	1.09
Brașovŭ (	—	——	—	—	1.50
Timișŭ	—	——	—	—	2.48
Predealŭ (	—	——	—	—	3.23
Predealŭ (	—	——	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	——	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4 27
Vințulŭ de josŭ	12 20	—	4.53
Șibotŭ	12.52	—	5.19
Orăștia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicica	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3 50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborșin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6 14	10 23
Paulișŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovațŭ	7.56	7.17	11 18
Aradŭ	8 10	7.32	11.32
Szolnok (	2.39	12.00	4 5[illegible]
Szolnok (	3.16	12.14	5.10
Budapesta	7.10	2.10	8.16
Viena	—	8.00	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	7.15	—
Budapesta	8.05	1.45	8.00
Szolnok (	11.02	3.44	11 40
Szolnok (	11.12	4.02	12 00
Aradŭ	3.37	7.53	5.25
Glogovațŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulișŭ	4 51	—	7.00
Radna-Lipova	5 10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bêrzova	5.57	—	8.10
Soborșin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăștiă	10.10	—	12.24
Șibotŭ	10 43	—	12.53
Vințulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiușŭ	12 05	—	2.24

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.55	8.25
Aradulŭ nou	6.25	1.21	8.36
Németh-Ságh	6.50	1.46	8.54
Vinga	7.19	2 18	9.13
Orczifalva	7.38	2 36	9 25
Merczifalva	7.56	2 53	9 36
Timișóra	8.42	3.40	10 06

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	6 30	11.50	2.23
Streiu	7 05	12.27	3.00
Hațegŭ	7.53	1.19	3.49
Pui	8 46	2.10	4.40
Crivadia	9.33	2.57	5.28
Banița	10.11	3.35	6.07
Petroșenĭ	10.43	4.04	6.39

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.07	12.25	5.00
Merczifalva	6.40	1.16	5.50
Orczifalva	6.51	1.34	6.07
Vinga	7.08	2.04	6.32
Németh-Ságh	7.23	2.25	6.53
Aradulŭ nou	7.40	2.54	7.24
Aradŭ	7.50	3.10	7.40

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroșenĭ	6 49	9 33	5 28
Banița	7 27	10 14	6.08
Crivadia	8.06	10 54	6.4
Pui	8.50	11 27	7.35
Hațegŭ	9.31	12 17	8 02
Streiu	10.16	12.58	8 44
Simeria	10 53	1,35	9.15

Tipografia ALEXI Brașovŭ.